

BOUŘKY A VICHŘICE

1. Charakteristika bouřky a vichřice
2. Ohrožení osob
3. Předpokládané ztráty a škody na majetku a životním prostředí
4. Jak se chovat při bouřce a vichřici
5. Možné související hrozby

1. Charakteristika bouřky a vichřice

Bouřka je charakterizována jako soubor jevů nízké až extrémní intenzity s ničivými dopady, mezi něž se řadí především blesky, silný nárazový vítr, intenzivní srážky (často přivalového charakteru) a krupobití.

Při příchodu bouřky, v době kdy intenzivní srážky snižují výšku spodní základny oblaků, dochází obvykle k náhlému zvýšení rychlosti větru, který je značně nárazový, zviřující prach a často mění směr. Rychlost větru dosahuje v nárazech 15 až 30 m/s, tedy přibližně 50 až 100 km/h, ojediněle i více. Zároveň nastupují přivalové srážky doprovázené výrazným zesílením výbojů blesků. Obvyklá intenzita srážek v bouřkách na území ČR je 10 až 40 mm/h, výjimečně však i více než 100 mm/h.

Vítr je jev charakterizovaný zejména horizontálním přemístěním vzduchu v závislosti na rozložení atmosférického tlaku (proudění nastává z místa s vyšším tlakem do místa s nižším tlakem vzduchu). Rychlost větru obvykle stoupá s nadmořskou výškou a nejvyšší je zpravidla na kopcích a hřebenech hor. V České republice se nebezpečné rychlosti větru vyskytují v zimní polovině roku nejčastěji při postupu hlubokých tlakových níží přes střední Evropu k východu, v letní polovině roku při intenzivní bouřkové činnosti. Extrémní vítr může být zesílen bouřkovými jevy.

Pro vyjádření síly a rychlosti větru se často používá **Beaufortova stupnice**.

Beaufortova stupnice (výňatek)

Stupeň	Rychlost		Působení (projevy, dopady)
	m/s	km/h	
8	17,2 – 20,7	62 – 74	čerstvý víchr: ulamují se větve, chůze proti větru je normálně nemožná
9	20,8 – 24,4	75 – 88	silný víchr: vítr strhává komíny, tašky a břidlice ze střech
10	24,5 – 28,4	89 – 102	plný víchr: vyvrací stromy, působí škody na obydlích
11	28,5 – 32,6	103 – 117	vichřice: působí rozsáhlá pustošení
12 - 17	> 32,7	> 118	orkán: ničivé účinky (odnáší střechy, hýbe těžkými hmotami)

[Výstražné informace na bouřkové jevy a na výskyt větru prostřednictvím SIVS](#) vydává ČHMÚ s předstihem zpravidla 36 až 6 hodin. Vzhledem k dynamice a nelinearitě vývoje bouřek jsou informace s tímto předstihem rámcové, upozorňující, ve které části území ČR nebo ve kterých krajích lze očekávat výskyt bouřek s nebezpečnými doprovodnými jevy.

2. Ohrožení osob

- Těžké úrazy a úmrtí při mimořádnostech v dopravě, při zasažení elektrickým proudem a létajícími předměty (zasažení střepy, stavebním materiálem, plechy, pád větví nebo stromů).
- Poškození dýchacího ústrojí a očí vlivem vysoké koncentrace prachu v ovzduší.
- Psychické poruchy v důsledku ztráty blízkých osob, vzniku škod na majetku.

3. Předpokládané ztráty a škody na majetku a životním prostředí

- Omezení dodávek elektrické energie a pitné vody, dopravy a poskytování lékařské služby první pomoci v důsledku vyvrácených stromů přes komunikace a elektrické vedení.
- Přerušování provozu telekomunikačních sítí, výpadky v pokrytí území signálem mobilních operátorů a internetu.
- Rozsáhlé škody na majetku, poškození budov, komunikací a objektů kulturní hodnoty (sochy, památné stromy).
- Zhoršení kvality ovzduší (vysoká lokální prašnost).

4. Jak se chovat při bouřce a vichřici

4.1 Kde najít informace o hrozbě a výskytu bouřky a vichřice

Víte, kde najdete předpovědní, výstražné a aktuální informace o hrozbách a mimořádných událostech?

- Přehled vybraných informačních zdrojů pro různé typy hrozeb a případně i mimořádných událostí naleznete [zde](#).
- Aktuální informace k extrémním bouřkám a vichřici v období bezprostředně před jejím vznikem, při jejím průběhu a po jejím odeznění sledujte na [Facebookovém profilu](#) HZS Karlovarského kraje nebo na jeho [Twitterovém účtu](#) pod uživatelským jménem @hzskvk.
- V případě ohrožení zdraví nebo života volejte na **tísňovou linku 112**.

4.2 Zásady správného chování před bouřkou a vichřicí

- Pokud je to možné, vyhledejte úkryt v budově.
- **Zajistěte okna, dveře, odstraňte nebo upevněte volně stojící předměty**, zejména květináče, zahradní nábytek, **plechy** atp., zabezpečte skleníky, stavební jeřáby apod.
- Schovte zvířata a auto, případně jej neparkujte pod stromy.
- Udržujte telefony nabitě. Pro případ výpadku elektrické energie si připravte **svítilnu, svíčku a zápalky**.
- **Na horách omezte vycházení a nevydávejte se na túry. Dodržujte pokyny [Horské služby](#).**

4.3 Zásady správného chování při bouřce a vichřici

- **Zůstaňte v budově.** Není-li to možné, pak v největší možné míře omezte pohyb venku a jízdu autem. Nezdružujte se zejména v okolí starších budov, u kterých hrozí stržení střešní krytiny, v blízkosti větších stromů a nechoďte do lesa, kde hrozí pády stromů a větví.
- Udržujte telefony nabitě, pro komunikaci s rodinou a přáteli použijte textové zprávy nebo sociální média.
- Kontrolujte sousedy.
- Raději se zdržujte na suchém místě a dále od vodovodu, kamen, elektrospotřebičů, zásuvek a telefonu. Odpojte elektrické spotřebiče kromě ledničky a mrazničky.

4.3.1 Nacházíte-li se během bouřky a vichřice na volném prostranství venku:

Bouřka je nejvíce nebezpečná do vzdálenosti 3 kilometrů. Jak to poznáte? Počítejte prodlevu mezi hřměním a bleskem. 3 kilometry představuje **zhruba 9 vteřin mezi hromem a bleskem**. V bezpečném úkrytu zůstaňte až do doby, než bude bouře **alespoň 10 kilometrů vzdálená**, to znamená napočítat zhruba **30 vteřin** mezi hřměním a bleskem.

- **Ihned najděte úkryt** – dům, automobil, most, hustý les apod. Pokud takový úkryt nenajdete, přečkejte bouři schouleni v podřepu.
- **Nepřibližujte se ke spadlým drátům elektrického vedení.**
- Dejte **pozor na padající předměty** ze střech domů.
- Nemějte u sebe kovové předměty a netelefonujte.
- **Nezůstávejte** v otevřené krajině, na vyvýšených místech ani v blízkosti vody.
- Neběhejte a neukrývejte se pod osamělými stromy, na okraji lesa, pod převisy, na okraji jeskyní apod. Před přímým zásahem blesku vás neuchrání ani sezení na izolační podložce jako jsou karimatka či batoh.

4.3.2 Nacházíte-li se během bouřky a vichřice v autě:

- Uzavřené auto je dostatečný přechodný úkryt.
- Při bouřce se nedotýkejte kovových částí automobilu a nevystupujte ven.
- **Zastavte na bezpečném místě** (přehledný úsek neohrožený větvemi stromů atp.), optimálně čelem po směru větru.
- Pokračujete-li v cestě, **jeďte opatrně a pomalu, cesta může být blokována** vyvrácenými stromy, odstavenými vozy a jinými předměty. Sledujte zpravodajství Zelené vlny. Informujte se, zda je trasa vaší jízdy průjezdná a vozovka sjízdná.
- Větrné poryvy mohou auto učinit neovladatelné. To platí i pro prázdné nebo poloprázdné nákladní auto a kamion.

4.4 Zásady správného chování po bouřce a vichřici

- Po bouřce vše zkontrolujte a odstraňte zjištěné nebezpečné stavy (nalomené větve nad domem, uvolněná střešní krytina atp.).
- **Případné škody řádně zdokumentujte pro hlášení škod pojišťovně.**
- Pobyť v lese může být nebezpečný i ve dnech následujících po období velmi silného větru. Stromy narušené větrem mohou padat, i když už velmi silný vítr ustal.

5. Možné související hrozby

V souvislosti s výskytem bouřky a vichřice je možné očekávat vznik dalších sekundárních mimořádných událostí. Jedná se zejména o:

- [Dlouhodobý výpadek elektrické energie.](#)
- [Výdatné srážky & přívalová povodeň.](#)